

Az Országgyűlés
Törvényalkotási bizottsága

Iromány száma: T/13647/

Benyújtás dátuma: 2020. december 10.

Országgyűlés Hivatala
Irományszám: T/13647/12
Erkezett: 2020 DEC 10.

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Hende Csaba, elnök**

A javaslat címe: **Magyarország Alaptörvényének kilencedik módosítása**

Önálló iromány száma: T/13647.

Összegző módosító javaslat

A Törvényalkotási bizottság – az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 46. § (5) bekezdése alapján – a **Magyarország Alaptörvényének kilencedik módosításáról** szóló T/13647. számú javaslathoz az alábbi **összegző módosító javaslatot** terjeszti elő.

Az összegző módosító javaslat **1-8. pontjának** elfogadásához az országgyűlési képviselők **kétharmadának „igen”** szavazata szükséges.

I. Rész

Módosítópont sorszáma: 1.

A javaslat érintett rendelkezése: **2. cikk – Alaptörvény T) cikk (1) bekezdés**

Módosítás jellege: **módosítás**

2. cikk

Az Alaptörvény T) cikk (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvény és az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg. Sarkalatos törvény eltérően is megállapíthatja az önkormányzati rendelet, valamint a hadiállapot vagy a szükségállapot kihirdetésének Kormány általi kezdeményezését követően és a különleges jogrendben alkotott jogszabály[ok] kihirdetésének szabályait.”

Módosítópont sorszáma: 2.

A javaslat érintett rendelkezése: **11. cikk – Alaptörvény 51. cikk (1) bekezdés**

Módosítás jellege: **módosítás**

11. cikk

Az Alaptörvény az „A KÜLÖNLEGES JOGREND” része helyébe a következő rész lép:

„51. cikk

(1) A Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető súlyos esemény – különösen elemi csapás vagy ipari szerencsétlenség – esetén, valamint ezek következményeinek az elhárítása érdekében veszélyhelyzetet hirdethet ki, és **sarkalatos törvényben meghatározott rendkívüli intézkedéseket vezethet be.**”

Módosítópont sorszáma: 3.

A javaslat érintett rendelkezése: **11. cikk – Alaptörvény 54. cikk (4) bekezdés**

Módosítás jellege: **módosítás**

11. cikk

Az Alaptörvény az „A KÜLÖNLEGES JOGREND” része helyébe a következő rész lép:

„(4) Ha a hadiállapot vagy a szükségállapot kihirdetésére nem kerül sor, **[akkor] az Országgyűlés törvényt alkot az (1) bekezdés szerinti rendeletben hozott rendkívüli intézkedésekkel összefüggő szabályozási átmenetről [joghatásainak rendezését az Országgyűlés törvényben szabályozza].**”

Módosítópont sorszáma: 4.

A javaslat érintett rendelkezése: **11. cikk – Alaptörvény 56. cikk (1) bekezdés**

Módosítás jellege: **módosítás**

11. cikk

Az Alaptörvény az „A KÜLÖNLEGES JOGREND” része helyébe a következő rész lép:

„56. cikk

(1) A köztársasági elnök jogosult **[a háborús helyzet kinyilvánítására,]** a hadiállapot kihirdetésére, a szükségállapot kihirdetésére és meghosszabbítására, valamint arra, hogy felhatalmazza a Kormányt a veszélyhelyzet meghosszabbítására, ha az Országgyűlés e döntések meghozatalában akadályoztatva van.”

Módosítópont sorszáma: 5.

A javaslat érintett rendelkezése: **11. cikk – Alaptörvény 56. cikk (2) bekezdés**

Módosítás jellege: **módosítás**

11. cikk

Az Alaptörvény az „A KÜLÖNLEGES JOGREND” része helyébe a következő rész lép:

„(2) Az Országgyűlés elnöke, az Alkotmánybíróság elnöke és a miniszterelnök egybehangzóan állapítja meg az Országgyűlés akadályoztatása tényét, ha az Országgyűlés nem ülésezik, és összehívása az idő rövidsége, továbbá a különleges jogrend[et] kihirdetésére okot adó körülmény miatt elháríthatatlan akadályba ütközik.”

Módosítópont sorszáma: 6.

A javaslat érintett rendelkezése: **11. cikk – Alaptörvény 56. cikk (3) bekezdés**

Módosítás jellege: **módosítás**

11. cikk

Az Alaptörvény az „A KÜLÖNLEGES JOGREND” része helyébe a következő rész lép:

„(3) Az Országgyűlés **[a köztársasági elnök (1) bekezdés szerinti döntésének indokoltságát]** az akadályoztatásának megszűnése utáni első ülésén **[felülvizsgálja, és]** az akadályoztatásának hiányában alkalmazandó szabályok szerint dönt a köztársasági elnök (1) bekezdés szerinti döntésének indokoltságáról és jogszerűségéről, valamint **[felülvizsgálja a különleges jogrendben alkalmazott rendkívüli intézkedéseket [intézkedések jogszerűségéről].**”

Módosítópont sorszáma: 7.

A javaslat érintett rendelkezése: **12. cikk (2) bekezdés**

Módosítás jellege: **módosítás**

(2) A 2. cikk, a 4[. cikk, az 5. cikk, a]–6. cikk, a 9. cikk és a 11. cikk 2023. július 1-jén lép hatályba.

II. Rész

Módosítópont sorszáma: 8.

Módosítás jellege: **nyelvhelyességi és szerkesztési módosítás**

	A javaslat érintett rendelkezése:	Szövegrész a javaslatban:	Szövegrész helyesen:
1.	11. cikk – Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdés, 11. cikk – Alaptörvény 54. cikk (6) bekezdés	kivéve ha	kivéve, ha

INDOKOLÁS

1. Kodifikációs pontosítás.
2. A módosítás elhagyja az Alaptörvény tervezett 51. cikk (1) bekezdéséből az „és sarkalatos törvényben meghatározott rendkívüli intézkedéseket vezethet be” fordulatot, tekintettel arra, hogy a különleges jogrendre – azaz a veszélyhelyzetre is – vonatkozó általános szabályok részeként az Alaptörvény tervezett 53. cikk (1) bekezdése egyértelműen megállapítja a Kormány különleges jogrend idején fennálló hatáskörét a rendkívüli intézkedések bevezetésére. A javaslatban szereplő szükségtelen párhuzamos szabályozást a módosító javaslat megszünteti.
3. A módosítás kodifikációs pontosítást tartalmaz, amely egyrészt a szöveg gördülékenyebb értelmezését, másrészt az Alaptörvény terminológiai egységességét biztosítja (lásd a „törvényt alkot” kifejezést). A módosítás harmadrészt egyértelművé teszi, hogy az Országgyűlésnek általában véve a Kormány által hozott rendkívüli intézkedésekkel összefüggő szabályozási átmenetet kell szabályoznia – ideértve különösen az egyes rendkívüli intézkedések esetleges következményeiről való rendelkezést –, figyelemmel arra, hogy a rendkívüli intézkedések az Alaptörvény tervezett 54. cikk (4) bekezdése szerinti időtartam alatt joghatásukat kifejthették, kifejtették.
4. A javaslat 5. cikke – figyelemmel a különleges jogrendi szabályozás változására – az Országgyűlésre vonatkozó szabályok között rögzíti, hogy a háborús helyzet kinyilvánításához, valamint a békekötéshez szükséges Országgyűlési döntést milyen szavazataránnyal kell megállapítani. A szabályok szerkezeti elhelyezésének megváltoztatását az indokolta, hogy a háborús helyzet kinyilvánítása esetén nem lesz „alkotmányos kötelezettség” a hadiállapot kinyilvánítására (a hatályos Alaptörvénynek ilyen értelmezése is felmerült), azaz az Országgyűlés mérlegelési jogköre megmarad a különleges jogrend bevezetésével kapcsolatban.

A módosító javaslat ezen alapokra helyezkedve a köztársasági elnök háborús helyzet kinyilvánítására vonatkozó – az Országgyűlés akadályoztatása esetén fennálló – jogkörét elhagyni javasolja. A köztársasági elnök szerepe – az állam működése és a körülmények kezelése szempontjából – a különleges jogrend bevezetésével, meghosszabbításával kapcsolatos hatáskörgyakorlás során lehet jogilag nélkülözhetetlen az Országgyűlés akadályoztatása esetén, a háborús helyzet kinyilvánításával kapcsolatos hatáskörgyakorlást ugyanakkor indokolt minden körülménytől függetlenül az Országgyűlés kizárólagos hatáskörében megtartani, annak ugyanis nincs közvetlen kapcsolata a különleges jogrend kihirdetésére okot adó körülmények kezelésével.

5. Kodifikációs pontosítás.

6. A módosítás egyértelművé teszi, hogy az Országgyűlést milyen alkotmányos kötelezettség terheli abban az esetben, ha az Alaptörvény tervezett 56. cikk (1) és (2) bekezdésére tekintettel a köztársasági elnök az eredetileg az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdésben döntött.

A módosító javaslat értelmében az Országgyűlés az akadályoztatásának megszűnése utáni első ülésén egyrészt dönt a köztársasági elnök az Alaptörvény tervezett 56. cikk (1) bekezdése szerinti döntésének indokoltságáról (azaz arról, hogy valóban szükséges volt-e a például a hadiállapot kihirdetése, a szükségállapot kihirdetése, stb.) és jogszerűségéről [azaz többek között arról, hogy a köztársasági elnök eljárásának az Alaptörvény tervezett 56. cikk (2) bekezdése szerinti feltétele bekövetkezett-e, stb.], másrészt a különleges jogrendre vonatkozó általános szabályok [lásd kifejezetten az Alaptörvény tervezett 53. cikk (3) bekezdését] szerint felülvizsgálja a különleges jogrendben alkalmazott rendkívüli intézkedéseket.

Az Országgyűlés döntéseit az akadályoztatásának hiányában alkalmazandó szabályok szerint [azaz például a hadiállapot kihirdetésére vonatkozó köztársasági elnöki döntés indokoltsága és jogszerűsége tekintetében az összes országgyűlési képviselő kétharmadának szavazatával, a rendkívüli intézkedések felülvizsgálata tekintetében az Alaptörvény tervezett 53. cikk (3) bekezdése szerint] hozza meg.

7. Kodifikációs pontosítás.
8. Nyelvhelyességi és szerkesztési módosítás.

Budapest, 2020. december 10.

Tisztelettel:

Hende Csaba
elnök